

Lausunto taksialaa koskevien lakimuutosten valmistelusta ja vaikutuksista

2.4.2026.

Esitysluonnos liikennepalvelulain muuttamisesta on kokonaisuus, joka vastaa hyvin taksialalla tunnistettuihin sääntely- ja valvontahaasteisiin. Esityksen tavoitteena on vahvistaa kuluttajaluottamusta, parantaa toiminnan läpinäkyvyyttä ja torjua harmaata taloutta tavalla, joka on kohtuullinen suhteessa elinkeinovapauteen ja alan toimintaedellytyksiin.

Vuoden 2018 uudistuksen jälkeen on käynyt ilmi, että erityisesti paikallisilla markkinoilla sosiaalinen kontrolli toimii heikosti markkinasääntelyn välineenä. Kuluttajien mahdollisuudet vertailla palveluntuottajia ovat rajalliset, ja valvonnan puutteet ovat osaltaan lisänneet harmaata taloutta sekä heikentäneet asiakkaiden turvallisuudentunnetta.

Esitysluonnos vastaa näihin kehityskulkuihin palauttamalla valvonnan ja tunnistettavuuden kannalta keskeisiä rakenteita ilman, että kilpailua tai alalle tulon mahdollisuuksia tarpeettomasti rajoitetaan.

Taksiyrittäjän vastuu ja valvonnan selkeyttäminen

Lakiesitys korostaa taksiyrittäjän eli liikenneluvan haltijan vastuuta yritystoiminnan lainmukaisuudesta. Tämä vastuun selkeyttäminen on keskeinen edellytys toimivalle valvonnalle ja reilulle kilpailulle.

Luvanhaltijan vastuulla on varmistaa, että:

- ajoneuvo on varustettu lainmukaisella taksamittarilla ja hintamerkinnoilla
- ajoneuvo on rekisteröity ammattimaiseen käyttöön ja liitetty voimassa olevaan liikennelupaan
- työnantaja- ja verovelvoitteet täytetään asianmukaisesti

Hyvämaineisuusvaatimusten tiukentaminen sekä yrittäjäkokeen luotettavuuden vahvistaminen tukevat ennakoivalvontaa ja vähentävät väärinkäytösten riskiä. DRiden näkemyksen mukaan hyvämaineisuuden arvioinnin jatkuvuus koko lupakauden ajan on keskeinen osa toimivaa sääntelyä.

Houkuttelevuuden vahvistaminen oikeasuhtaisella sääntelyllä

Esitetyt muutokset on mitoitettu siten, että ne kohdistuvat alan keskeisiin ongelmiin – kuten tunnistamattomaan toimintaan, epäselvään hinnoitteluun ja valvonnan kiertämiseen – ilman, että sääntely muodostuu alalle tulon esteeksi.

Ammattipätevyyskoulutuksen palauttaminen tukee alan pitkäjänteistä kehittämistä. 21 tunnin peruskoulutus ja 7 tunnin täydennyskoulutus ovat DRiden arvion mukaan kohtuullisia ja oikeasuhtaisia vaatimuksia, jotka:

- yhtenäistävät kuljettajien osaamistasoa
- parantavat asiakasturvallisuutta ja luottamusta
- vahvistavat alan ammatillista uskottavuutta

Koulutuksen vaikuttavuus edellyttää kuitenkin, että osaamisen todennettavuus varmistetaan luotettavilla kokeilla ja että järjestelmä ehkäisee vilpillisiä suorituksia.

Taksamittari, tiedon eheys ja raportointi

Pakollinen, mittauslaitelain vaatimukset täyttävä taksamittari on keskeinen väline harmaan talouden torjunnassa ja jälkikäteisessä valvonnassa. Vaatimus ulottuu kaikkiin taksikyyteihin riippumatta hinnoittelumallista tai tilauskanavasta, ja DRide pitää tätä perusteltuna.

Taksamittarivaatimuksen ohella on tärkeää varmistaa tiedon eheys. Kerättyä tietoa ei tule voida muuttaa tai poistaa ennen sen raportointia eteenpäin luotettavalle taholle. Lisäksi on määriteltävä selkeästi, kenen toimesta taksamittari voidaan poistaa käytöstä, sekä estettävä useamman mittarin käyttö samassa ajoneuvossa.

Taksimatkatietojen säilyttämisessä käytettävän kolmannen osapuolen rooli edellyttää selkeää sääntelyä. DRide pitää perusteltuna, että tällainen toiminta on luvanvaraista ja viranomaisen valvomaa, jotta tiedon eheys, saatavuus ja yhdenkertaisen raportoinnin periaate voidaan turvata.

Ajoneuvojen tunnistettavuus ja varataksit

Ajoneuvojen tunnistettavuuden parantaminen erityisillä taksikilvillä on keskeinen osa valvonnan kokonaisuutta. Viranomaisen myöntämä tunniste helpottaa sekä viranomaisvalvontaa että asiakkaiden mahdollisuuksia varmistua toiminnan luovallisuudesta. Kilpivaatimus ei muodosta kohtuutonta kynnystä yrittäjyydelle eikä estä osa-aikaista toimintaa.

Varataksien osalta poikkeukset tunnistettavuusvaatimuksista heikentävät valvonnan tehokkuutta. Mahdollisuus käyttää rekisteröimätöntä ajoneuvoa ammattimaisessa liikenteessä pidempiä aikoja lisää väärinkäytösten riskiä ja vaikeuttaa tienvarsivalvontaa. Varataksien tulee olla yksiselitteisesti liitettävissä luvanvaraiseen toimintaan ja liikennelupa.

Poliisin toimivaltuudet

Valvonnan uskottavuuden kannalta on tärkeää, että poliisilla on riittävät toimivaltuudet puuttua tilanteisiin, joissa on perusteltu syy epäillä lupaehtojen laiminlyöntiä. Mahdollisuus ohjata kuljettaja kokeisiin tai muihin tarkastuksiin sekä tarvittaessa poistaa ajoneuvo liikenteestä täydentää ennakoivalvontaa ja tukee sääntelyn käytännön toimeenpanoa.

DRide katsoo, että esitysluonnos muodostaa tasapainoisen ja toimivan pohjan taksialan sääntelyn kehittämiselle. Sääntelyn onnistuminen edellyttää, että valvonta, tunnistettavuus ja tiedon eheys toteutuvat kokonaisuutena, samalla kun alalle tulon ja liiketoiminnan kehittämisen edellytykset säilyvät.

Jukka Kuusisto | Toimitusjohtaja

jukka.kuusisto@dride.fi

Jussi Laiho | Operatiivinen johtaja

jussi.laiho@dride.fi

